

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **P.**, bytom T., tohto času: V., zast. advokátskou spoločnosťou A., s.r.o., Š. proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Drieňová č. 22, Bratislava, v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh **z a m i e t a .**

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaním zo dňa 10.9.2009, predloženým Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 10.9.2009, domáhal uloženia povinnosti odporcovi rozhodnúť podľa § 12 ods. 1 písm. b/ zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov (ďalej len „zákon“) o rozpustení občianskeho združenia S., so sídlom K. a vymenovať likvidátora tohto občianskeho združenia.

Navrhovateľ uviedol, že v združení vykonával funkciu štatutárneho zástupcu, do ktorej bol zvolený na obdobie 5 rokov zakladajúcimi členmi združenia, pričom mandát na vykonávanie tejto činnosti mu uplynul v roku 2005. Konštatoval, že združenie nerozvinulo činnosť, na ktorú bolo založené a od roku 2002 už žiadnu činnosť ani nevyvíja. Uviedol, že má naliehavý právny záujem na veci a preto podal u odporcu dňa 23.2.2009 návrh na rozpustenie združenia a jeho výmaz z registra občianskych združení s odôvodnením,

že združenie nie je uznášaniaschopné a nie je možné rozpustiť ho na základe vôle členskej schôdze. Zároveň požiadal odporcu o vymenovanie likvidátora v zmysle § 13 ods. 3, 4 zákona, no odporca nevyhovel ani jeho opakovanému návrhu. Dôvodil tiež tým, že je jediným členom združenia a preto už nie je daná možnosť uskutočniť členskú schôdzu.

Svoj návrh odôvodnil tým, že združenie nemožno rozpustiť dobrovoľným rozpustením podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona a vyjadril názor, že zákon nerieši komplexne všetky situácie, ktoré pri zápise a rozpustení združenia môžu nastať a z ustanovenia § 12 ods. 1 písm. b/ zákona nemožno vyvodit' záver, že odporca môže združenie rozpustiť len v taxatívne uvedených prípadoch podľa § 11 ods. 2 a § 12 ods. 3 zákona. Na záver navrhovateľ dodal, že združenie nemá štatutárneho zástupcu a aj preto je nevyhnutné vymenovať likvidátora združenia, ktorý bude za združenie konať. Postup odporcu, ktorý odmietol jeho návrhom vyhovieť, preto považuje za nezákonný zásah do svojich práv, resp. za nečinnosť orgánu verejnej správy.

S poukazom na uvedené požiadal navrhovateľ súd, aby uznesením uložil povinnosť odporcovi rozhodnúť podľa § 12 ods. 1 písm. b/ zákona o rozpustení občianskeho združenia S., so sídlom K., a vymenovať likvidátora tohto občianskeho združenia

Odporca sa k podanému návrhu na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy vyjadril podaním zo dňa 2.10.2009, kde poukazujúc na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 ods. 3 zákona uviedol, že štátne orgány môžu do činnosti združení zasahovať len v medziach zákona a preto nemôže rozhodnúť o rozpustení združenia na návrh navrhovateľa, nakoľko ministerstvo tak môže urobiť len z dôvodov vymedzených v § 11 ods. 2 a § 12 ods. 3 zákona, pričom dôvody uvádzané navrhovateľom – že združenie nevyvíja činnosť, nie je uznášaniaschopné a nemožno ho rozpustiť na základe členskej schôdze – medzi dôvodmi uvedenými v zákone nie sú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy (§ 246 ods. 2 písm. b/ OSP) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250t ods. 4 OSP) a po oboznámení sa so stanoviskom odporcu dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je neprípustný, a preto ho zamietol.

Podľa § 250t ods.1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 250t ods. 4 OSP súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. **Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne**

Podľa § 250t ods. 5 OSP navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel.

Ustanovenia štvrtej hlavy piatej časti OSP upravujúcej konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy umožňujú súdu poskytnúť ochranu fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez existencie vážneho dôvodu tým, že na návrh dotknutej osoby uloží nečinnému orgánu povinnosť konať a v stanovenej lehote rozhodnúť.

Podľa § 2 ods. 3 zákona združenia sú právnickými osobami. Do ich postavenia a činnosti môžu štátne orgány zasahovať len v medziach zákona.

Podľa § 12 zákona združenie zaniká

- a) dobrovoľným rozpustením alebo zlúčením s iným združením,
- b) právoplatným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpustení (ods. 1).

Pokiaľ stanovy združenia neurčujú spôsob dobrovoľného rozpustenia alebo zlúčenia s iným združením, rozhoduje o ňom jeho najvyšší orgán. Tento orgán oznámi zánik združenia do 15 dní príslušnému ministerstvu (ods. 2).

Ak ministerstvo zistí, že združenie vyvíja činnosť,

- a) ktorá je vyhradená politickým stranám a politickým hnutiach alebo organizáciám združujúcim občanov na zárobkovú činnosť alebo na vykonávanie náboženstva alebo viery v cirkvách a náboženských spoločnostiach (§ 1 ods. 3);
 - b) ktorá porušuje zásady uvedené v § 3 ods. 1 a 2;
 - c) ktorá je v rozpore s § 4 alebo § 5;
- a) bez meškania ho na to upozorní a vyzve ho, aby od takej činnosti upustilo. Ak združenie v tejto činnosti pokračuje, ministerstvo ho rozpustí. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať opravný prostriedok na najvyšší súd republiky (ods. 3).

Podľa § 13 zákona pri zániku združenia sa vykoná majetkové vyporiadanie (ods. 2).

Pri zániku združenia podľa § 12 ods. 1 písm. b) vykoná jeho majetkové vyporiadanie likvidátor určený ministerstvom (ods. 3).

Spôsobom určeným v odseku 3 sa postupuje tiež pri zániku združenia podľa § 12 ods. 1 písm. a), ak niet jeho orgánu, ktorý by majetkové vyporiadanie vykonal (ods. 4).

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu predložených príloh odporcu zistil, že občianske združenie S., so sídlom K., bolo na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky zaregistrované 12.1.2000 pod č. VVS/1-900/90-16246.

Navrhovateľ sa podaním zo dňa 23.2.2009, adresovaným ministerstvu, domáhal rozpustenia združenia podľa § 12 ods. 1 písm. b/ zákona a vymenovania likvidátora podľa § 13 ods. 3, 4 zákona dôvodiac, že združenie od roku 2002 nevyvíja žiadnu činnosť, jeho členovia z neho vystúpili, združenie nie je uznášaniaschopné a nemá orgán, ktorý by konal v jeho mene.

Listom zo dňa 16.3.2009 poučil odporcu navrhovateľa o spôsoboch zániku združenia a o dokladoch, ktoré je potrebné predložiť na to, aby ministerstvo mohlo výmaz vykonať a vyslovil, že o zániku združenia rozhodnúť podľa § 12 ods. 1 písm. b/ zákona nemôže.

K listu odporcu zaujal navrhovateľ stanovisko dňa 25.3.2009 a zdôraznil, že združenie nemá orgán, ktorý by v jeho mene konal, nie je preto možné rozpustiť ho postupom podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona, lebo najvyšším orgánom je členská schôdza, pričom združenie nemá ani troch členov. Preto trval na postupe ministerstva podľa § 12 ods. 1 písm. b/ zákona, nakoľko podľa názoru navrhovateľa išlo o jediný možný postup pri zániku združenia.

Na stanovisko navrhovateľa reagoval odporca oznámením zo dňa 7.4.2009, v ktorom zdôraznil, že nemôže rozhodnúť o návrhu navrhovateľa, pretože ministerstvo môže o zániku združenia rozhodnúť podľa § 12 ods. 1 písm. b/ zákona iba v prípadoch taxatívne uvedených v § 11 ods. 2 a § 12 ods. 3 zákona. Dodal, že zákon neupravuje počet členov združenia. Poukázal tiež na § 13 ods. 4 zákona a uviedol, že o zániku združenia musí rozhodnúť príslušný orgán združenia, nie ministerstvo a až po oznámení príslušným orgánom môže ministerstvo určiť likvidátora, ktorý vykoná majetkové vypořádanie.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ustanovenie § 12 zákona stanovuje v ods. 1 spôsoby zániku občianskeho združenia, pričom ministerstvo môže aj s ohľadom na § 2 ods. 3, veta druhá zákona rozhodnúť o zrušení združenia len z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone a to v § 12 ods. 3. Ministerstvo preto nemôže rozhodnúť o rozpustení združenia na návrh navrhovateľa z dôvodov, že združenie nevyvíja činnosť a nie je uznášaniaschopné, teda rozhodnúť o rozpustení združenia z iného dôvodu ako vymedzeného zákonom, pretože by konalo nad rámec svojich právomocí definovaných zákonom. Z uvedeného Najvyšší súd musí označiť návrh navrhovateľa za nedôvodný.

Neprípustným je podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj návrh v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi vymenovať likvidátora. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že likvidátora vymenuje ministerstvo len vtedy, ak združenie zaniká na základe ním vydaného právoplatného rozhodnutia o rozpustení združenia (§ 12 ods. 1 písm. b/ z dôvodov vymenovaných v § 12 ods. 3 zákona) alebo ak združenie zaniká dobrovoľným rozpustením alebo zlúčením s iným združením (§ 12 ods. 1 písm. a/) a nemá orgán, ktorý by majetkové vypořádanie vykonal. Keďže v predmetnej veci združenie nezaniklo právoplatným rozhodnutím ministerstva, ani dobrovoľným rozpustením,

resp. zlúčením s iným združením, neboli naplnené zákonné predpoklady preto, aby ministerstvo likvidátora ustanovilo.

Uložiť povinnosť orgánu verejnej správy podľa § 250t ods. 4 OSP možno len za splnenia podmienok vyplývajúcich z § 250t ods. 1 OSP a jednou z nich je, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom. Najvyšší súd Slovenskej republiky však dospel k záveru, že práve táto podmienka nie je v predmetnej právnej veci naplnená, pretože zákon odporcovi neukladá povinnosť konať tak, ako sa toho dožaduje navrhovateľ. Za týchto okolností musel Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotiť návrh zo dňa 10.9.2009 ako neprípustný a zamietnuť ho.

O práve na náhradu trov tohto súdneho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250t ods. 5 OSP („*a contrario*“), podľa ktorého má právo na náhradu trov konania len úspešný navrhovateľ.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. mája 2010

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová